

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA |Z JĘZYKA POLSKIEGO Z UWZGLĘDNIENIEM DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Opracowany na podstawie:

- *Rozporządzenia MEN z dnia z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych*
- *Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych i gimnazjum*
- *Aktualnie obowiązujących programów nauczania języka polskiego dla szkół podstawowych*
- *Statutu Szkoły, WSO.*
- *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19*

I Przedmiotem oceniania są:

- A. Wiadomości.
- B. Umiejętności.
- C. Postawa ucznia i jego aktywność.

II Cele oceniania

1. Ocenianie bieżące:

- pomóc uczniowi rozpatrywać i rozumieć swoje mocne i słabe strony oraz ukierunkować go do dalszej pracy,
- przekazać rodzicom(opiekunom) informacje o postępach ucznia,
- dać nauczycielowi informację o efektywności jego nauczania, właściwym doborze materiałów, metod i sposobów nauczania.

2. Ocenianie okresowe:

- przekazać uczniowi informację o jego postępach w języku polskim pod koniec pewnej części programu nauki,
- dostarczyć informacji rodzicom,
- dostarczyć informacji nauczycielowi odpowiedzialnemu za następny etap nauki.

III Skala ocen

Oceny uzyskane przez uczniów w ciągu roku szkolnego wyrażone są tradycyjną oceną szkolną:

1-niedostateczny

2-dopuszczający

3-dostateczny

4-dobry

5-bardzo dobry

6-celujący

IV Zasady i formy sprawdzania i oceniania postępów ucznia:

1. Rodzaje oceniania:

- ocenianie dydaktyczne – na podstawie wiadomości i umiejętności związanych z programem nauczania,
- ocenianie społeczno-wychowawcze – wynikające ze stałej obserwacji dziecka (dotyczy m.in. wkładu pracy ucznia, jego zdolności, motywacji do uczenia się, stosunku do przedmiotu, aktywności na lekcjach, sytuacji środowiska, z którego pochodzi),
- samoocena ucznia – dotyczy podejmowania przez ucznia odpowiedzialności za proces uczenia się, rozpoznawania słabych i mocnych stron.

Ocena dydaktyczna ma znaczenie podstawowe, a ocena społeczno-wychowawcza i samoocena mogą ją podwyższyć lub obniżyć.

2. Ocena okresowa (śródroczna i roczna) nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych – uwzględnia przede wszystkim rozwój ucznia, wynika z zakresu opanowanych umiejętności, zdobytych wiadomości, a także wkładu pracy.

3. Na podstawie pisemnej opinii PP-P lub innej poradni specjalistycznej nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne.

4. Oceny z prac klasowych, testów i sprawdzianów wpisywane są do dziennika elektronicznego *Librus*.

5. Formy sprawdzania osiągnięć uczniów:

a) czytanie:

- głośne, wyraziste, z akcentowaniem, intonacją, modulowaniem głosu, odpowiednim tempem,
- ciche ze zrozumieniem;

b) formy ustne:

- odpowiedź ustna,
- opowiadanie,
- recytacja,
- prezentacja;

c) formy pisemne:

- prace klasowe o tematyce związanej z lekturą, filmami, przedstawieniami teatralnymi, widowiskami telewizyjnymi, z życiem ucznia i jego środowiskiem,
- sprawdziany – testy sprawdzające wiadomości i umiejętności z zakresu nauki o języku i literaturze,
- kartkówki – obejmują materiał opracowany na nie więcej niż trzech ostatnich lekcjach,
- zadania domowe,
- testy diagnostyczne

- dyktanda;
- d) inne formy, np.:
 - praca w grupie,
 - aktywność na zajęciach,
 - udział w konkursach przedmiotowych,
 - zadania dodatkowe, np. gazetki, projekty długoterminowe.

6. Przy ocenie prac pisemnych bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- a) sposób ujęcia tematu i zakres jego rozwinięcia;
- b) zachowanie formy wypowiedzi przyjętej lub narzuconej tematem pracy;
- c) kompozycję;
- d) język i styl wypowiedzi;
- e) ortografię i interpunkcję;
- f) estetykę i graficzny sposób zapisu (czytelność).

7. Zasady oceniania dyktanda ustala nauczyciel, uwzględniając opinię PP-P.

8. Wypowiedzi ustne oceniane są na podstawie kryteriów ustalanych przez nauczyciela.

9. Kartkówki i odpowiedzi ustne (sprawdzające wiedzę i umiejętności z trzech ostatnich lekcji) są niezapowiadzanymi formami kontroli, obejmującymi materiał z trzech ostatnich lekcji.

10. Prace klasowe, testy, sprawdziany zapowiadane są co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem.

11. Po pracy klasowej, sprawdzianie czy teście przewidziana jest lekcja poświęcona ich omówieniu.

12. Uczeń, który nie uczestniczył w sprawdzianie (pracy klasowej) w wyznaczonym terminie z przyczyn usprawiedliwionych, jest zobowiązany napisać go w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły.

13. Uczeń, który otrzymał z pracy klasowej (sprawdzianu) ocenę niedostateczną, może ją poprawić w sposób i w terminie ustalonym z nauczycielem.

14. Kryteria poszczególnych stopni:

Stopień szkolny	Kryteria przyznania oceny
celujący	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> – zdobył wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie lub

	<p>wzorowo go opanował</p> <ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia, – biegle stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania, – proponuje rozwiązania nietypowe, samodzielnie rozwiązuje zadania wykraczające poza program klasy, – osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych .
bardzo dobry	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, – sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą oraz stosuje ją do samodzielnego wykonywania zadań teoretycznych i praktycznych ujętych w programie nauczania, – potrafi zastosować swoją wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów nowych sytuacjach.
dobry	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie opanował w pełni wiedzy określonej programem nauczania, – opanował przewidziane wiadomości na poziomie przekraczającym wymagania podstawowe, – poprawnie wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe.
dostateczny	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania na poziomie nieprzekraczającym wymagań programowych, – wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne o średnim poziomie trudności.

dopuszczający	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma braki w opanowaniu wymagań na poziomie podstawowym, – wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności.
niedostateczny	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym, – braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy, - nawet z pomocą nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności, – w ostentacyjny sposób lekceważy obowiązki związane z nauką przedmiotu, nie odrabia prac domowych, nie prowadzi zeszytu.

V DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO

DLA UCZNIÓW Z DYSLEKSJĄ:

- zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań,
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie,
- wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych,
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego,
- nie należy wymagać, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst,
- wskazanie wybranych fragmentów dłuższych tekstów do opracowania w domu,
- zezwolenie na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach
- podjęcie treningu poprawnej pisowni z wykorzystaniem wskazanych przez nauczyciela konkretnych zeszytów ćwiczeń dla uczniów ujawniających trudności w czytaniu,
- jeśli to konieczne, przeczytać dyktando jeszcze raz w wolniejszym tempie,
- wydłużenie czasu na przeczytanie lektury,
- czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań rozłożyć w czasie, pozwalać na korzystanie z książek „ mówionych ” ,

- wskazywanie wybranych fragmentów dłuższych tekstów do opracowania w domu i na nich sprawdzać technikę czytania ,
- więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń , instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu,
- częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień,
- należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcji,
- podawanie jasnych kryteriów oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wywodu, treść, styl, kompozycja itd.),
- uczenie tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie),
- objęcie ucznia systematyczną opieką w ramach zajęć wyrównawczych, korekcyjnych oraz zajęć z psychologiem ,
- kontynuowanie pracy wyrównawczej w domu pod okiem rodziców .

DLA UCZNIÓW Z DYSORTOGRAFIA:

- kierowanie do ucznia krótkich poleceń,
- zadawanie pytań pomocniczych,
- poprawianie błędów innym kolorem niż czerwony,
- motywowanie ucznia , aby wskazane błędy poprawiał samodzielnie z wyjaśnieniem zasad pisowni, które stale powinien powtarzać i utrzymywać w oparciu o słownik ortograficzny,
- jeżeli praca jest nieczytelna uczeń może ją sam przeczytać lub odpowiadać ustnie z danego materiału podczas sprawdzianu stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, co pozwoli skoncentrować się na treści, a nie na pisowni,
- ocenianie strony merytorycznej prac pisemnych , stosowanie dodatkowo oceny opisowej ,
- zachęcanie do stałego używania słownika ortograficznego, który zawsze powinien się znajdować na ławce wraz z wydrukowanym na planszy alfabetem -ułatwi to ustalenie kolejności liter i odszukanie potrzebnego słowa,
- wykorzystywać programy multimedialne i komputery do ćwiczeń praktycznych o doskonalenie techniki czytania poprzez codzienny trening, pod okiem osoby dorosłej,
- oceniać nawet za najdrobniejsze osiągnięcia - każdorazowo motywować ucznia do pracy (ocena słowna, opisowa , cyfrowa),
- dyktanda i prace pisemne oceniać bardziej liberalnie pod względem poprawności ortograficznej i graficznej,
- dawanie więcej czasu na czytanie tekstów , poleceń , instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów , w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień,
- zezwolenie na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcji
- dawanie więcej czasu na prace pisemne,
- objąć ucznia systematyczną opieką w ramach zajęć wyrównawczych , kompensacyjno- korekcyjnych oraz zajęć z psychologiem,

- kontynuowanie pracy wyrównawczej w domu pod okiem rodziców.

DLA UCZNIÓW Z DYSGRAFIA:

- kierowanie do ucznia krótkich poleceń ,
- zadawanie pytań pomocniczych ,
- podczas pisania kontrolowanie stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów,
- umożliwienie zapisywania prac pisemnych drukiem lub za pomocą komputera,
- jeżeli praca jest nieczytelna, uczeń może ją sam przeczytać lub odpowiadać ustnie z danego materiału,
- podczas sprawdzianu stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, co pozwoli skoncentrować się na treści, a nie na pisowni,
- poprawianie błędów innym niż czerwony kolorem,
- nieobniżanie ocen za błędy ortograficzne i graficzne w pracach pisemnych,
- motywowanie , aby wskazane błędy uczeń poprawiał samodzielnie z wyjaśnieniem zasad pisowni, które stale powinien powtarzać i utrwalać w oparciu o słownik ortograficzny,
- podczas pisania dłuższych treści dawanie gotowej notatki do wklejenia,
- ocenianie strony merytorycznej prac pisemnych , stosować dodatkowo ocenę opisową,
- podawanie jasnych kryteriów oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wywodu, treść, styl, kompozycja itd.),
- uczenie tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie),
- przeznaczanie więcej czasu na prace pisemne,
- sprawdzanie, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracanie objętości zapisów,
- zachęcanie do stałego używania słownika ortograficznego,
- wykorzystywanie programów multimedialnych i komputerów do ćwiczeń praktycznych,
- doskonalenie techniki czytania poprzez codzienny trening, pod okiem osoby dorosłej,
- udział w zajęciach w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych oraz kompensacyjno-korekcyjnych.

DLA UCZNIÓW O NIŻSZYCH NIŻ PRZECIĘTNE ZDOLNOŚCIACH DO NAUKI

- zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań,
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie,
- wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury,
- wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych,
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego,

- przeznaczanie więcej czasu na czytanie tekstów ,poleceń , instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów , w miarę potrzeby pomaganie w ich odczytaniu ,
- częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowego wsparcie,
- nie należy wymagać, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst,
- wskazanie wybranych fragmentów dłuższych tekstów do opracowania w domu,
- zezwolenie na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach
- przeprowadzanie dyktand indywidualnie w wolniejszym tempie, gdyż dzieci te pracują w wolniejszym tempie,
- podawanie jasnych kryteriów oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wywodu, treść, styl, kompozycja itd.),
- uczenie tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie),
- kierowanie procesem samokontroli i samokształcenia poprzez motywowanie ucznia, aby wskazane błędy poprawiał samodzielnie przy użyciu słownika ortograficznego,
- udział w zajęciach w ramach zajęć dydaktyczno – wyrównawczych.

VI Zasady pracy w okresie nauczania zdalnego

1. W czasie nauczania zdalnego wagi ocen oraz kryteria pozostają bez zmian.
2. Ocenie podlegać będą: odpowiedzi ustne, aktywność na zajęciach, terminowość wykonanej pracy, formy pisemne, postawa wobec przedmiotu.
3. Uczeń wspólnie z rodzicami regularnie (w każdym tygodniu nauki) sprawdzają wiadomości od nauczyciela (Librus).
4. Uczeń zapoznaje się z wszystkimi informacjami przesłanymi przez nauczyciela.
5. Uczeń systematycznie uczestniczy w lekcjach on-line.
6. Podczas zdalnego nauczania uczeń ma obowiązek wykonać w zeszycie wskazane ćwiczenia. Będą one sprawdzone po powrocie do szkoły.
7. Nauczyciel informuje o tym, które zadania należy sfotografować, wykonać online na komputerze, telefonie lub innym urządzeniu mobilnym i odesłać do oceny.
8. Uczeń ma obowiązek przesłać we wskazany przez nauczyciela sposób oraz w wyznaczonym przez niego terminie pracę pisemną lub inne zadanie , które zostanie ocenione zgodnie z kryteriami. Niedotrzymanie ustalonego terminu jest równoznaczne z oceną niedostateczną.

9. Testy, karty pracy i zadania sprawdzające wiedzę (również te online) uczeń rozwiązuje samodzielnie. Prace niesamodzielne, skopiowane z Internetu będą ocenione na ocenę niedostateczną.
10. Poprawy oceny można dokonać w sposób i w terminie określonym przez nauczyciela.
11. Ocenie podlega zaangażowanie, systematyczność oraz wkład pracy ucznia, z uwzględnieniem indywidualnych możliwości dziecka.
12. W przypadku szczególnych trudności w zakresie opanowania bieżącego materiału nauczyciel indywidualnie z danym uczniem/ rodzicem ustali sposób postępowania umożliwiający pokonanie trudności.

VII Inne ustalenia

1. Każdy uczeń ma obowiązek posiadania na lekcji zeszytu, podręcznika bądź tekstu lektury w trakcie jej omawiania (wyjątek stanowią uczniowie posiadający indywidualne zalecenia lekarskie).
2. Załącznik do PSO z język polskiego stanowią szczegółowe przedmiotowe systemy oceniania do podręcznika *Myśli i słowa, Słowa z uśmiechem* WSiP.
3. Wszelkie kwestie nieuregulowane przedmiotowym systemem oceniania rozstrzyga nauczyciel na podstawie *Wewnątrzszkolnego systemu oceniania* i *Rozporządzenia MEN w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów(...)*, a kwestie sporne Dyrektor Szkoły.